

1. Ma R., Anderson H., Marshall B. Risk perceptions and international stock market liquidity. *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*. 2019. September. Vol. 62. Pp. 94-116.
2. Avramov D., Chordia T., G. Jostova, A. Philipov. Bonds, Stocks, and Sources of Mispricing. *George Mason University School of Business Research Paper*. 2019. Vol. 18 (5). Pp. 31-32.
3. Perego E., Vermeulena W. Macro-economic determinants of European stock and government bond correlations: A tale of two regions. *Journal of Empirical Finance*. 2016. Vol. 37. Pp. 214-232.
4. Beetsma R., Jonge F., Giuliadori M., Widijanto D. Realized (co)variances of eurozone sovereign yields during the crisis: The impact of news and the Securities Markets Programme. *Journal of International Money and Finance*. 2017. July. Vol. 74. Pp. 14-31.
5. Langenohl A. Securities markets and political securitization: The case of the sovereign debt crisis in the Eurozone. *Security Dialogue*. 2017. Vol. 48 (2). Pp. 123-141.
6. Ghysels E., Idier J., Manganelli S., Vergote O. A High-Frequency assessment of the ECB Securities Markets Programme. *Journal of the European Economic Association*. 2017. February. Vol. 15 (1). Pp. 218-243.
7. Eser F., Schwaab B. Evaluating the impact of unconventional monetary policy measures: Empirical evidence from the ECB's Securities Markets Programme. *Journal of Financial Economics*. 2016. January. Vol. 119 (1). Pp. 147-167.
8. Government statistics: Eurostat. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database> (дата звернення: 03.11.2020).

References

1. Ma, R., Anderson, H., and B. Marshall. "Risk perceptions and international stock market liquidity." *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, vol. 62, 2019, pp. 94-116.
2. Avramov, D., Chordia, T., Jostova, G., and A. Philipov. "Bonds, Stocks, and Sources of Mispricing." *George Mason University School of Business Research Paper*, vol. 18 (5), 2019, pp. 31-32.
3. Perego, E., and W. Vermeulena. "Macro-economic determinants of European stock and government bond correlations: A tale of two regions." *Journal of Empirical Finance*, vol. 37, 2016, pp. 214-232.
4. Beetsma, R., Jonge, F., Giuliadori, M., and D. Widijanto. "Realized (co)variances of eurozone sovereign yields during the crisis: The impact of news and the Securities Markets Programme." *Journal of International Money and Finance*, vol. 74, 2017, pp. 14-31.
5. Langenohl, A. "Securities markets and political securitization. The case of the sovereign debt crisis in the Eurozone." *Security Dialogue*, vol. 48 (2), 2017, pp. 123-141.
6. Ghysels, E., Idier, J., Manganelli, S., and O. Vergote. "A High-Frequency assessment of the ECB Securities Markets Programme." *Journal of the European Economic Association*, vol. 15 (1), 2017, pp. 218-243.
7. Eser, F., Schwaab, B. "Evaluating the impact of unconventional monetary policy measures: Empirical evidence from the ECB's Securities Markets Programme." *Journal of Financial Economics*, vol. 119 (1), 2016, pp. 147-167.
8. Government statistics, Eurostat, ec.europa.eu/eurostat/data/database. Accessed 3 Nov. 2020.

УДК 330.161

doi: 10.15330/apred.1.16.29-39

Смолій Л.В.

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ СУСПІЛЬНОГО СЕКТОРУ

Уманський національний університет садівництва,
Міністерство освіти і науки України,
кафедра економіки,
вул. Інститутська, 1, м. Умань, Черкаська обл.
20305, Україна,
тел: 0974778763,
e-mail: ismoliy@ukr.net

Анотація. Метою статті є обґрунтування підходів до розуміння сутності та методичних засад оцінювання ефективності суспільного сектору національної економіки. В основу дослідження покладено методи системного та логічного аналізу, що дозволило виявити різноманітність поглядів на проблему ефективності суспільного сектору. Застосування системного методу дало можливість дослідити концептуальний зв'язок між основними складовими елементами суспільного сектору; використання методів діалектики, наукової абстракції, інституційного підходу дозволило розкрити сутність та структуру суспільного сектору економіки; методи аналізу та синтезу було використано при формуванні удосконаленого переліку показників ефективності суспільного сектору.

Висвітлено основні підходи до розуміння категорії «суспільний сектор», ідентифіковано його структуру. Обґрунтовано необхідність перегляду ролі інституцій «третього» сектору в складі суспільного сектору. Розглянуто основні концепції оцінки ефективності суспільного сектору економіки. Ідентифіковано основні проблеми, що стають на заваді об'єктивному аналізу ефективності суспільного сектору в цілому та його структурних складових зокрема. Проаналізовано існуючі методики оцінки ефективності суспільного сектору, окреслено їх недоліки, розширено перелік індикаторів, що формують таку оцінку.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в удосконаленні параметрів оцінки ефективності суспільного сектору, що, на відміну від застосування існуючих методик, дозволяє отримати більш повне уявлення про результати діяльності інституцій «третього» сектору у взаємодії з державним та муніципальним підсекторами.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що використання удосконаленої методики оцінювання ефективності функціонування суспільного сектору дозволить вчасно виявляти напрями модернізації стратегії соціального розвитку і підвищення рівня та якості життя громадян.

Ключові слова: суспільний сектор, державний сектор, муніципальний сектор, «третій» сектор, суспільний добробут, ефективність.

Smolii L.V.

METHODOLOGICAL PRINCIPLES FOR EVALUATION OF EFFICIENCY OF THE PUBLIC SECTOR

Uman National University of Horticulture,
Ministry of Education and Science of Ukraine,
Department of Economics,
Instytutska str., 1, Uman,
20305, Ukraine,
tel.: 0974778763,
e-mail: lsmolii@ukr.net.

Abstract. The purpose of the article is to substantiate approaches to understanding the nature and methodological principles of assessing the effectiveness of the public sector of the national economy. The study is based on methods of systematic and logical analysis, which revealed a variety of views on the problem of public sector efficiency. The application of the system method made it possible to investigate the conceptual relationship between the main components of the public sector; the use of methods of dialectics, scientific abstraction, institutional approach allowed to reveal the essence and structure of the social sector of the economy; methods of analysis and synthesis were used in the formation of an improved list of indicators of public sector efficiency.

The main approaches to understanding the category of "public sector" are highlighted, its structure is identified. The need to reconsider the role of "third" sector institutions in the public sector is substantiated. The main concepts of evaluating the efficiency of the public sector of the economy are considered. The main problems that hinder the objective analysis of the efficiency of the public sector in general and its structural components in particular are identified. The existing methods of assessing the effectiveness of the public sector are analyzed, their shortcomings are outlined, and the list of indicators that form such an assessment is expanded.

The scientific novelty of the obtained results is to improve the parameters of assessing the effectiveness of the public sector, which, in contrast to the application of existing methods, provides a more complete picture of the results of institutions of the "third" sector in cooperation with public and municipal subsectors.

The practical significance of the study is that the use of improved methods for assessing the effectiveness of the public sector will identify timely areas for modernization of social development strategies and improve the level and quality of life of citizens.

Keywords: public sector, municipal sector, "third" sector, public welfare, efficiency.

Вступ. В сучасних реаліях розвитку економічних систем все частіше виявляється обмеженість держави щодо вирішення цілого ряду суспільно значущих проблем та подолання неспроможності ринку. Порівняно недавно суспільний сектор почав розглядатись як базис здійснення перерозподільних процесів, виробництва і розподілу суспільних благ, забезпечення суспільного добробуту. Розв'язанню проблеми визначення сутності, структури та ефективності суспільного сектора економіки присвячені наукові доробки О. Длугопольського [1], А. Мельника [2], Є. Гірника [3], О. Москаленка [4], Д. Єфремова, Н. Федірко [5], Н. Крауса, С. Голубки [6] та ін. У них розглядається роль суспільного сектору економіки в економічному розвитку, його модернізація в умовах глобалізації, основні тенденції трансформації суспільного сектору, підходи до фінансування та інституційне забезпечення діяльності структурних складових. Необхідність реалізації економічних реформ актуалізує питання ефективності розвитку суспільного сектору національної економіки.

Постановка завдання. В умовах недостатнього рівня задоволення суспільно-значущих потреб та невідповідності обсягів виробництва й розподілу суспільних благ в національній економіці проблема підвищення ефективності суспільного сектору набуває надзвичайного значення. Формування методики її оцінки базується на усвідомленні сутнісного змісту та поелементного складу суспільного сектору, концептуальні підходи до якого різняться, залишаючи дане питання відкритим для наукових дискусій. Необхідність функціонування суспільного сектору економіки обґрунтовується двома підходами: за одним з них виникнення цього сектору зумовлюється наявністю так званих «провалів ринку»; відповідно до іншого – суспільний сектор є виробником і постачальником суспільних благ. При цьому суспільний сектор економіки багатьма вітчизняними економістами ототожнюється з державним сектором, який представляє інтереси населення, є інститутом, який координує отримання суспільством соціально-економічних благ. В зарубіжній науковій літературі цей сектор має назву публічного та об'єднує органи влади усіх рівнів й добровільні некомерційні організації різних типів.

Водночас, як зазначає український професор О. В. Длугопольський, суспільний сектор економіки недоцільно ототожнювати з державним, бо муніципальні підприємства та суспільні організації не є державною власністю, а тому можуть бути включені у державний сектор. Але вони є власністю суспільства, належать до суспільного сектора економіки. З позицій системного підходу, суспільний сектор доцільно розглядати як складну систему, яку, по-перше, можна «структурувати на окремі елементи»; а по-друге, вона перебуває під впливом «ендогенних та екзогенних чинників», котрі є факторами її трансформації; по-третє, вона є «складовою системи вищого рівня» [1, с. 23].

Заслугує на увагу позиція Гірника Є.В., який доводить, що «суспільний сектор – це частина економічного простору, в рамках якого ринкові механізми не функціонують або функціонують неефективно, оскільки його цільовим орієнтиром виступає виробництво, розподіл, обмін і споживання суспільних благ. У цьому контексті основними напрямками діяльності суспільного сектора економіки є надання

суспільних благ та перерозподіл доходів і багатства, соціальної допомоги населенню, а також виробництво і реалізація товарів та послуг, зокрема на комерційній основі, підприємствами, які належать або контролюються державою» [7, с. 162].

Виходячи з цього, структурно суспільний сектор економіки визначається як єдність державного, муніципального та суспільно-добровільного підсекторів, діяльність яких спрямована на ліквідацію недоліків ринку та виробництво і розподіл соціально-значущих благ. Зважаючи на складність та неоднозначність функціонування інституційних одиниць, що входять до складу суспільного сектору, багатоаспектність взаємозв'язків, між його структурними складовими, важливість впливу результатів їх діяльності на забезпечення добробуту суспільства, постає необхідність об'єктивного оцінювання ефективності суспільного сектору економіки. Узагальнюючи існуючі напрацювання вітчизняних та зарубіжних вчених [1-6, 8], в даному дослідженні розглядатимемо існуючі підходи до оцінювання ефективності суспільного сектору, виходячи з його структури, наведеної на рис. 1.

Рис. 1. Структура суспільного сектору економіки
Fig.1. The structure of the public sector of the economy
джерело: (складено на основі [2, 5, 7, 9])

Результати. Сучасна наукова спільнота відносно недавно почала розглядати суспільний сектор з позиції його впливу на економічний розвиток національних економік, на суспільний добробут через оптимізацію застосування перерозподільних процедур та забезпечення суспільними благами, на продукування суспільним сектором позитивних та усунення негативних екстерналій. Суспільний сектор економіки, який за визначенням Н. В. Федірка та Д. П. Єфремова є «сукупністю ресурсів у розпорядженні суспільства, які використовуються для організації виробництва та надання суспільних

благ у сферах ринкової неспроможності» [5, с. 4], в сучасних умовах є невід'ємною складовою економічних систем змішаного типу.

Як зазначалось, природа діяльності суспільного сектору передбачає не лише компенсацію «провалів ринку» та забезпечення суспільними благами, завдання його функціонування є більш широкими. Державний, муніципальний та т. зв. «третій» сектор у своїй взаємодії, крім вказаного, мають забезпечувати соціальну стабільність у суспільстві, справедливий перерозподіл благ поряд з досягненням економічних цілей, реалізувати стратегію забезпечення добробуту членів соціуму.

Нині відбувається зміна парадигми розподілу ролей для всіх складових суспільного сектору: держави, приватного сектору та структур громадянського суспільства. Жодна з них окремо не може вирішити основних соціальних проблем самостійно, ролі все частіше виконують в рамках партнерських зв'язків і спільних структур різних верств громадянського суспільства, а також із зацікавленими сторонами з бізнесу, уряду та міжнародних організацій. Результатом цього є зростання активності для вирішення соціальних проблем в межах спільного простору взаємодії та кожного сектору окремо, розширення кордонів співпраці та партнерства, виникнення гібридних організацій (приміром, соціальні підприємства).

Здійснення оцінки ефективності суспільного сектору є складним завданням, оскільки порівняння витрат і вигід та визначення ефекту відбувається з позицій усього суспільства, а не окремого індивіда чи іншого суб'єкта на мікроекономічному рівні. Специфічною особливістю при цьому є те, що до завдань ефективного функціонування суспільного сектору належить необхідність підтримки оптимального співвідношення між економічною ефективністю та соціальною справедливістю.

Узагальнення основних концепцій розвитку суспільного сектора економіки дозволило виділити декілька підходів до оцінки функціонування суспільного сектора економіки (рис. 2).

Слід зазначити, що в межах підходу, який передбачає співставлення вигід та витрат, передбачається необхідність ідентифікації соціальних вигід та зовнішніх ефектів. При цьому потрібно враховувати, що основним джерелом фінансування суспільного сектору є держава та недержавні організації, які здійснюють видатки за пріоритетними напрямками забезпечення суспільного добробуту. Тобто при визначенні рівня витрат з метою досягнення соціальних вигід враховуються не тільки бюджетні асигнування, а й видатки та відрахування коштів підприємств, об'єднань та організацій і добровільних внесків юридичних та фізичних осіб.

За вказаним підходом залежно від специфіки отриманих вигід використовуються:

- аналіз витрати–вигоди (передбачає порівняння агрегованих вигід у грошовому вимірі і публічних видатків за конкретним напрямом);
- аналіз витрати–результативність (передбачає оцінку вигід, які не мають грошового еквіваленту, а виражаються у натуральному виразі);
- аналіз витрати–зважена результативність (оцінюється множинність вигід від використання публічних видатків, які не можуть вимірюватися у грошових одиницях, у випадку, коли проект передбачає одержання множинних соціальних ефектів);
- аналіз витрати–корисність (передбачає застосування умовного порівняного показника близького за характером результатів шляхом використання вагових коефіцієнтів у випадку, коли аналізується ефективність проекту, що передбачає значну кількість ефектів від використання публічних коштів [11]).

Рис. 2. Основні концепції оцінки функціонування суспільного сектору
Fig. 2. Basic concepts of assessing the functioning of the public sector
джерело: (узагальнено та доповнено на основі [6, 9, 10])

Різноманітність підходів не спрощує, а навпаки, ускладнює процедуру їх практичного використання з метою визначення ефективності діяльності структур суспільного сектору. Зокрема, така ситуація пов'язана з відсутністю загальноприйнятої

методики такої оцінки та зі складнощами ідентифікації обсягу соціальних вигід та витрат, а також зовнішніх ефектів, що виникають в результаті діяльності суб'єктів, що належать до суспільного сектору. На практиці досить складно оцінити зміну суспільного добробуту, насамперед через неможливість адекватно описати окремі компоненти повних витрат або повних вигід за допомогою вартісних показників, оскільки необхідно враховувати зовнішні ефекти і суспільні блага. Крім того, виникає необхідність врахування впливу факторів на виникнення соціального ефекту, які не пов'язані з реалізацією ініціатив суб'єктами суспільного сектору (наприклад, складно розрахувати вплив на рівень захворюваності чи смертності змін в екологічному середовищі). Інколи для визначення ефекту необхідно об'єднати декілька соціальних результатів, оцінка яких потребує здійснення експертного аналізу, тобто існує залежність від суб'єктивної думки.

Однією з ґрунтовних розробок є методика А. Афонсо, В. Танці, Л. Щукнехта [8], в межах якої оцінювання ефективності суспільного сектору визначається за допомогою низки соціально-економічних показників. Ці індикатори об'єднуються в систему, за якою можна надати як кількісну, так і якісну оцінку ефективності функціонування суспільного сектору економіки в розрізі країн світу. За даною методикою визначається інтегральний індекс (PSP_i), що має в своїй структурі 7 субіндексів, розрахованих на основі 15 показників.

Субіндекси поділяються на дві групи, одна з них відображає можливості суспільства, створені суспільним сектором, друга – взаємодію ринкових і державних регуляторів економіки (таблиця 1).

Таблиця 1

Складові інтегрального індексу ефективності суспільного сектору

Table 1

Components of the integrated public sector efficiency index

Індикатори можливостей				Індикатори Масгрейва			
Адміністративні	Освітні	Охорони здоров'я	Публічної інфраструктури	Розподілу	Стабільності	Економічної ефективності	
1. Рівень корупції	1. Ступінь охоплення середньою освітою	1. Рівень смертності у дитячому віці	1. Рівень якості комунікацій	1. Рівень доходів 40% найбідніших домашніх господарств	1. Стабільність зростання ВВП (за коефіцієнтом варіації)	1. Рівень безробіття	
2. Рівень бюрократизації	2. Рівень освітніх досягнень	2. Очікувана тривалість життя	2. Рівень розвитку транспортної інфраструктури		2. Індекс інфляції	2. Темп зростання ВВП	
3. Індикатор якості законодавства							3. Обсяг ВВП на 1 зайнятого
4. Обсяг тіньової економіки							

Джерело: сформовано на основі [1, 8, 12]

Визначення інтегрального індексу, що включає в себе вищезазначені показники дозволяє порівнювати ефективність суспільного сектору в розрізі країн світу не лише з кількісної, а й з якісної позиції. Однак така методика не передбачає використання вагових коефіцієнтів, які при цьому можуть різнитися в окремих країнах, що знижує достовірність оцінки через нівелювання ступеня впливу показників. Крім того, недоліками такої методики вважаємо складність в отриманні точної інформації за всіма параметрами, а також неврахування синергічного ефекту взаємодії окремих структурних компонентів суспільного сектору економіки.

Длугопольським О.В. [9] запропоновано методику, використання якої дозволяє комплексно оцінити ефективність функціонування складових суспільного сектору економічної системи. Зазначена методика охоплює широке коло параметрів, що враховують специфіку ефективності державного, муніципального та «третього» підсекторів – від фінансово-економічних до соціально-екологічних (рис. 3).

Наведена система показників детально розкриває характеристики ефективності діяльності передусім держави з метою забезпечення суспільного добробуту. Однак, на нашу думку, запропонований перелік індикаторів в недостатній мірі характеризує результати функціонування громадських та неурядових організацій, які, беручи участь в системі соціального партнерства, спільно з організаціями державного та муніципального підсекторів, працюють над вирішенням питань, спрямованих на підвищення суспільного добробуту. Використовуючи описану методику, висновки про ефективність діяльності таких організацій при здійсненні аналізу можна робити, лише враховуючи їх можливу участь у вирішенні окремих питань у співпраці з державними або муніципальними органами, причому складно визначити ефект від діяльності саме «третього» сектору. Тому з метою підвищення об'єктивності оцінки ефективності діяльності суспільного сектору вважаємо за доцільне доповнити наведену вище методику такими показниками:

- ступінь залучення представників «третього» сектору до процесу вироблення державних рішень;
- обсяги грантів та коштів «бізнес-ангелів», залучених для реалізації соціальних, екологічних та інших ініціатив;
- індекс сталості «третього» сектору, що відображає сприятливість законодавства, стабільність організаційної структури, фінансову потужність, поширеність співпраці некомерційних організацій, асортимент та обсяг послуг, які надають організації, технічну інфраструктуру та ставлення громадськості (методику визначення індексу розроблено USAID [13]).

Використання доповненої запропонованими показниками методики дає більш повне уявлення про ефективність діяльності суспільного сектору, оскільки саме «третій» сектор як частина економічної системи виступає важливою сферою, що збільшує зацікавленість державного та муніципального підсекторів у здійсненні корисної для суспільства діяльності та має на меті виробництво насамперед соціально значущих благ.

Висновки. Резюмуючи, зазначимо, що суспільний сектор виступає рушієм соціально-економічних змін, які сприяють зростанню суспільного добробуту. Дослідження діяльності суспільного сектору повинно охоплювати широкий спектр аспектів, що характеризують ступінь досягнення економічної рівноваги між попитом і пропозицією суспільних благ та їх розподілом. Використання удосконаленої методики оцінювання ефективності функціонування суспільного сектору дозволить вчасно виявляти напрями модернізації стратегії соціального розвитку і підвищення рівня та якості життя громадян, що, в свою чергу, сприятиме формуванню сучасної соціально-орієнтованої моделі національної економіки.

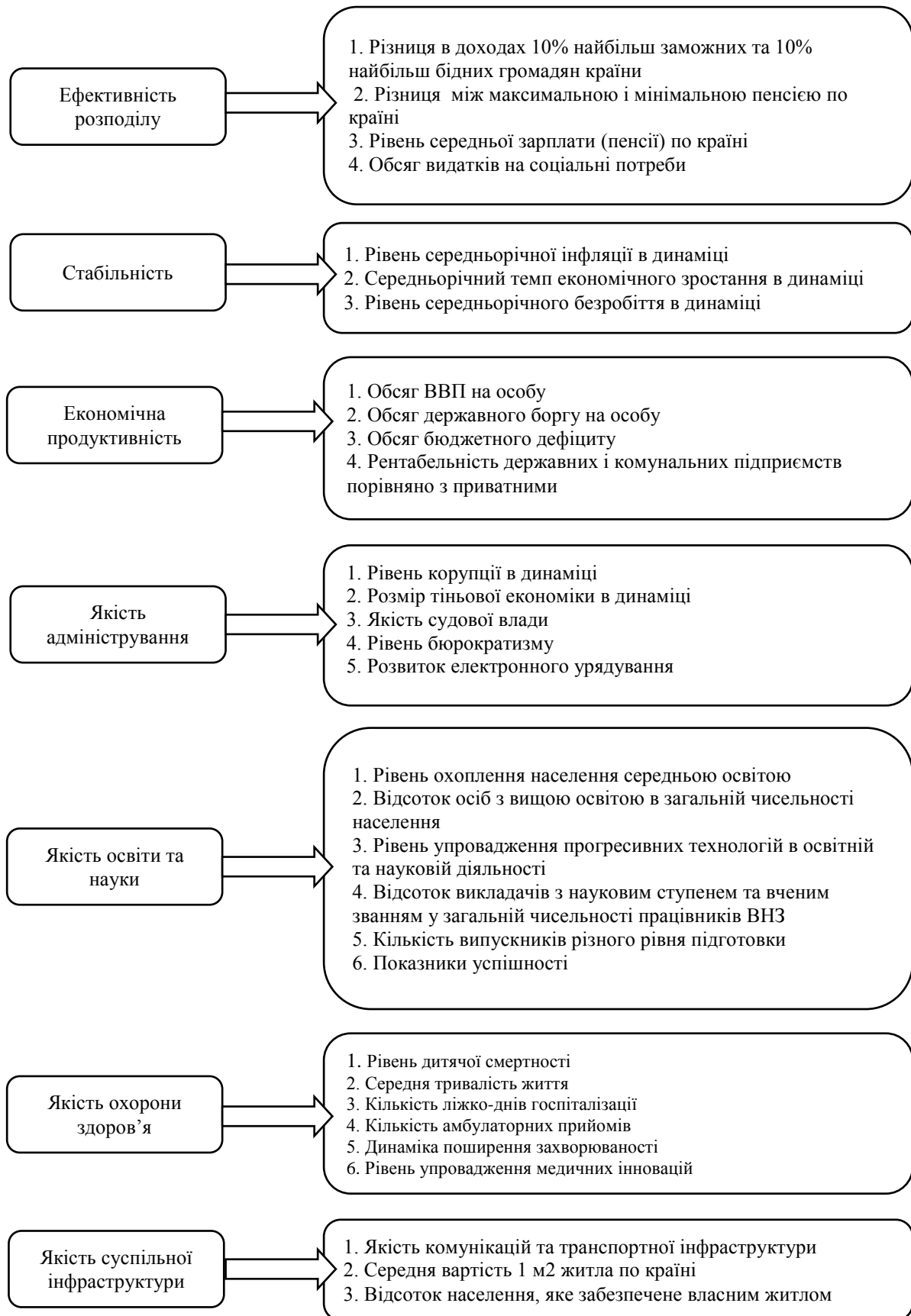

Рис. 3. Система показників оцінки ефективності суспільного сектору економіки[9, с.53]

Fig. 3. The system of indicators for assessing the effectiveness of the public sector of the economy

1. Длугопольський О. В. Реформування суспільного сектору економіки та нові підходи до управління публічними фінансами : моногр. Київ, 2012. 280 с.
2. Мельник А. Ф., Монастирський Г. Л., Желюк Т. Л. Модернізація суспільного сектору економіки в умовах глобальних змін : моногр. Тернопіль, 2009. 528 с.
3. Гірник Є.В. Суспільний сектор економіки у вимірах соціальних стратегій української держави. *Стратегія розвитку України*. 2019. № 2. С. 96-100.
4. Москаленко О.М. Теорія і модель випереджаючого економічного розвитку в системі суспільних стратегічних потреб: моногр. Київ, 2014. 550 с.
5. Єфремов Д. П., Федірко Н. П. Економіка суспільного сектору. Київ, 2014. 351 с.
6. Краус Н.М., Голубка С.М., Краус К.М. Суспільний сектор в умовах інновації та цифровізації економіки України. *Ефективна економіка*. 2019. № 5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2019/9.pdf
7. Гірник Є. В. Суспільний сектор економіки в параметрах інституцій держави: структурно-теоретичний аналіз. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2016. № 1. - С. 161-168. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2016_1_20.
8. Afonso A., Schuknecht L., Tanzi V. Public Sector Efficiency: An International Comparison. *Working Paper*. European Central Bank. 2003. №242 (July).
9. Длугопольський О. В. Підходи до оцінки ефективності функціонування суспільного сектору економіки. *Економічний аналіз: зб. наук. праць*. 2014. Том 15. № 1. С. 43-58.
10. Гірник Є. Концептуалізація суспільного сектора економіки в системі економіко – теоретичного знання. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Економіка*. 2017. № 3 (192). С. 11–14.
11. Ліпкан В., Васютинська Л., Сивак Т. Методи аналізу ефективності проектів публічного сектору: особливості та обмеження. *Громадська організація «Глобальна організація союзницького лідерства»*. URL: <http://goal-int.org/metodi-analizu-efektivnosti-proektiv-publicnogo-sektoru-osoblivosti-ta-obmezheniya/>
12. Радіонова І. Ф., Мазуренко О. К. Статистична верифікація оцінювання стабільності публічного сектора національної економіки. *Вчені записки Університету «КРОК». Серія "Економіка"*. 2018. Вип. 49. С. 38-48.
13. The 2019 edition of the Civil Society Organization Sustainability Index for Central and Eastern Europe and Eurasia. URL: <https://www.fhi360.org/sites/default/files/media/documents/resource-csosi-2018-report-europe-eurasia.pdf> .

References

1. Dlugopolsky, O. V. *Reforming the public sector of the economy and new approaches to public finance management*: monograph. Kyiv, 2012.
2. Melnyk, A. F., Monastyrsky, G. L., and T. L. Zhelyuk. *Modernization of the social sector of the economy in terms of global change*: monograph. Ternopil, 2009.
3. Girnyk, Y.V. “The public sector of the economy in the dimensions of social strategies of the Ukrainian state”. *Strategiya rozvytku Ukrainy*, no. 2, 2019, pp. 96–100.
4. Moskalenko, O. M. *Theory and model of advanced economic development in the system of social strategic needs*: monograph. Kyiv, 2014.
5. Efremov, D. P., and N.P. Fedirko. *Economics of the public sector*. Kyiv, 2014.
6. Kraus, N.M., Golubka, S.M., and K.M. Kraus. “The public sector in terms of innovation and digitalization of Ukraine's economy”, *Efektivna ekonomika*, no. 5, 2019, www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2019/9.pdf. Accessed 06 Nov. 2020.
7. Girnyk, E.V. “The social sector of the economy in the parameters of state institutions: structural-theoretical analysis”. *Naukovyj poglyad: ekonomika ta upravlinnya.*, no. 1, 2016, pp. 161-168. The Vernadsky National Library of Ukraine, nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2016_1_20. Accessed 06 Nov. 2020.
8. Afonso, A., Schuknecht, L., and V.Tanzi. “Public Sector Efficiency: An International Comparison.” *Working Paper*, no. 242, 2003.
9. Dlugopolsky, O.V. “Approaches to assessing the effectiveness of the public sector of the economy”. *Ekonomichnyj analiz: zbirnyk naukovykh pracz*, vol. 15, no. 1, 2014, pp. 43-58.
10. Girnyk, E. “Conceptualization of the social sector of the economy in the system of economic - theoretical knowledge”. *Visnyk Kyivskogo nacionalnogo universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Seriya Ekonomika*, no. 3 (192), 2017, pp. 11–14.
11. Lipkan, V., Vasyutynska, L., and T. Sivak. “Methods of analysis of efficiency of public sector projects: features and limitations”. Public organization "Global Organization of Allied Leadership,

goal-int.org/metodi-analizu-efektivnosti-proektiv-publichnogo-sektori-osoblivosti-ta-obmezhennya/.
Accessed 06 Nov. 2020.

12. Radionova, I.F., and O.K.Mazurenko. "Statistical verification of public sector stability assessment of the national economy". *Vcheni zapysky Universytetu «KROK». Seriya "Ekonomika"*, no. 49, 2018, pp. 38-48.
13. The 2019 edition of the Civil Society Organization Sustainability Index for Central and Eastern Europe and Eurasia, www.fhi360.org/sites/default/files/media/documents/resource-csosi-2018-report-europe-eurasia.pdf. Accessed 06 Nov. 2020.